

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

Сгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Мардар М.Р.	- проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
Кананихіна О.М.	- проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Волков В.Е.	- д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
Радіонова О.В.	- к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
Купріна Н.М.	- декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
Хобін В.А.	- директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
Сярова А.С.	методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

Висновки: Характерною особливістю сучасного волейболу є не лише зростаюча інтенсивність гри, універсалізація гравців, та їх вузька спеціалізація, яка обумовлена виконанням функцій певних ігрових положень, що вимагає відповідного рівня фізичної підготовленості.

Фізична підготовка як одна зі сторін тренування, спрямована на розвиток фізичних якостей та функціональних систем організму гравців, на створення сприятливих умов для досконалого оволодіння технікою гри та тактичними діями. Волейболісти різних ігрових положень відрізняються за показниками фізичної підготовленості, яка суттєво позначається на ефективності гри. Гравці першого темпу за силовими показниками переважають зв'язуючих, ліберо й гравців другого темпу. За більшістю показників фізичної підготовленості, гравці ліберо є ближчими до волейболістів другого темпу. Найбільш високий рівень спеціальної швидкісної витривалості, за результатами комбінованого тесту, у гравців другого темпу.

Отримані дані про фізичну підготовленість можуть бути використані як критерії для комплексної оцінки розвитку фізичних якостей кваліфікованих волейболістів при відборі гравців для комплектування команди.

Перспективи подальших досліджень ми вбачаємо у пошуку ефективних засобів і методів фізичної і технічної підготовки студентів на заняттях підвищення спортивної майстерності з волейболу.

ЕЛЕКТРОННА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В.С. Артеменко, І.Г. Бубенець, В.В. Янчев

**Харківський державний університет харчування та торгівлі,
м. Харків, Україна**

Роль якісної освіти дуже значима на всіх етапах розвитку цивілізації. Відмінною рисою нового часу є не тільки гігантський обсяг інформації, інтенсивно зростаючі темпи виробництва та накопичення нових знань, але й високопрофесійні кадри. Все це радикальним чином змінило саму суть процесу освіти: вона стала безперервною (принцип «освіта через усе життя»), більш інтенсивною і більш динамічною. Постійно змінюються й освітні технології: традиційні педагогічні методи «з крейдою біля дошки» все менше відповідають новим вимогам.

Як свідчать дослідження науковців з проблематики забезпечення якості вищої освіти, необхідний потенціал містять нові методики навчання на основі інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), оскільки саме вони здатні забезпечити індивідуалізацію навчання, адаптацію до власних здібностей, можливостей та інтересів тих, хто навчається, розвиток їх самостійності і творчості, доступ до нових джерел навчальної інформації, використання

комп'ютерного моделювання процесів, що вивчаються, об'єктів та ін. Таким чином, на сьогодні для вітчизняних закладів вищої освіти (ЗВО) важливою та актуальною проблемою є створення такого високотехнологічного інформаційно-комунікаційного науково-освітнього середовища, в якому студент знаходиться щодня в процесі всього періоду навчання.

Основна мета дослідження полягає у визначенні сутності електронної освіти, як інструменту підвищення якості освіти, виявлення проблем, пов'язаних з упровадженням електронної освіти в Україні та розробці заходів щодо забезпечення якісної вищої освіти.

Як відомо, на формування і розвиток особистості найбільше впливає середовище, в якому вона живе, навчається, працює. Це середовище, передусім, має відповідати потребам інформаційного суспільства, сучасному стану розвитку науки і техніки, світовим освітнім стандартам і сприяти формуванню інформаційно-комунікаційних компетентностей всіх учасників освітнього процесу від студента до професора.

Однією з нових освітніх технологій, які довели свою безперечну ефективність, є електронна освіта, або в оригінальній транскрипції - *e-Learning*. У розвинених країнах електронне навчання сьогодні охоплює всі рівні освіти і широко використовується не тільки в університетах, але й в середній школі, в організації післядипломного навчання. Все це призвело до формування нової індустрії - індустрії електронного навчання.

Розробники технології *e-Learning* називають її новою філософією освіти, яка поглине в себе всі існуючі форми навчання, включаючи денне. Слід відзначити, що термін «електронна освіта» трактується не як сутність освіти, а як важливий високотехнологічний інструмент підвищення її якості. Вона сприяє:

- оновленню форм, засобів, технологій та методів викладання дисциплін;
- розширенню доступу до знань всіх бажаючих з можливістю побудови власної траєкторії навчання;
- формуванню у студентів навичок XXI століття.

Термін «e-learning» стає все більш популярним і тому слід зупинитися на визначенні цього поняття. Дуже часто електронну освіту вважають синонімом таких понять, як «дистанційне навчання» і «система дистанційного навчання». Але це не зовсім одне й те ж. Ці терміни є взаємопов'язаними, але кожен несе в собі своє змістове навантаження. Наприклад, існує дистанційне навчання, яке не є електронним, коли навчальні матеріали доставляються кур'єром або поштою, так само як є електронне навчання, яке не можна вважати дистанційним. Під дистанційною освітою, у першу чергу, розуміють навчальний процес, коли студент і викладач знаходяться на відстані, спосіб передавання матеріалу наразі не має значення. В електронній же освіті весь навчальний матеріал надається тільки в електронному вигляді.

Беручи за основу визначення цього терміну представниками ЮНЕСКО, а саме «e-learning - це навчання за допомогою Інтернет й мультимедіа» можна

сформулювати його таким чином: «електронна освіта (e-learning) - це спосіб організації навчально-виховного процесу, який базується на використанні ІКТ, технологій мультимедіа й Інтернет з метою створення системи масового навчання і підвищення кваліфікації осіб, підвищення якості освіти за рахунок покращення доступу до ресурсів і сервісів, а також віддаленого обміну знаннями та сумісної праці». Всім процесом e-learning керує викладач (тьютор), який контролює процес навчання, проводить відеолекції або вебінари, форуми або веб-конференції, розробляє й перевіряє тестові завдання з метою виявлення рівня знань. Хоча значний обсяг роботи під час електронної освіти студенти виконують самостійно, як і в заочному навчанні, e-learning дає можливість інтерактивного спілкування між студентами і науково-педагогічними працівниками.

Ефективність упровадження електронної освіти є очевидною, оскільки це 1) і дистанційне навчання, 2) і управління освітнім процесом, 3) і автоматизація документообігу освітніх закладів. Серед переваг електронної освіти - це економія часу, збільшення швидкості запам'ятовування навчального матеріалу на 15-25% порівняно з денною та заочною (вечірньою) формами навчання, можливість навчання в зручному темпі і в будь-який час, доступність навчання для всіх бажаючих, можливість повертатися до матеріалу, який є не зовсім зрозумілим, необмежену кількість разів.

Досвід упровадження електронної освіти в зарубіжних країнах показав, що її ефективність не нижча за ефективність традиційної освіти за умов наявності якісного інформаційно-освітнього середовища. Цей факт є визнаним на рівні ООН і ЮНЕСКО.

Незаперечним є той факт, що електронна освіта неможлива без належного якісного контенту (вмісту курсу), тому одним із найважливіших кроків на шляху до e-learning в Україні можна вважати розробку і затвердження положення про електронні освітні ресурси (наказ МОН молоді та спорту України від 01.10.2012 р. №1060). Воно визначає поняття електронних освітніх ресурсів, їх види, порядок розроблення й упровадження.

Серед окремих проблем, пов'язаних з упровадженням електронної освіти в Україні, можна назвати:

- відсутність стандартів щодо ІКТ-компетентності викладачів;
- вимог до контенту;
- необхідність створення нової нормативної бази;
- підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Науковці України розглядають електронну освіту не як заміну традиційній, а як додаткову, спрямовану на здобуття поглиблених знань і майбутнє професійне вдосконалення або перекваліфікацію. Саме тому e-learning, як систему навчання з використанням ІКТ, слід раціонально інтегрувати в сучасну освіту, залишаючи поряд з новітніми і традиційні засоби навчання.

В e-learning всі аспекти освітнього процесу засновані на комп'ютерних технологіях, які дозволяють:

- створювати й управляти контентом занять;
- створювати цільові групи і поширювати серед них навчальну інформацію (розклад занять, плани і вміст лекцій, завдання);
- проводити он-лайн тести, збирати й обробляти їх результати;
- організувати колективну роботу студентів над завданнями.

Створення системи e-learning у Харківському державному університеті харчування та торгівлі (ХДУХТ) представляє собою реалізацію таких заходів:

- розбудови та постійного удосконалення університетської інформаційно-комунікаційної інфраструктури;
- формування досконалої системи інформаційного забезпечення освітньо-наукового процесу та всіх видів діяльності університету;
- створення та впровадження освітнього веб-середовища на базі Local Management System eFront для здійснення навчального процесу за концепцією електронного і у т. ч. дистанційного навчання;
- розробки веб-порталу як засобу офіційного представлення ХДУХТ в інформаційному WWW-просторі;
- інтегрування електронних інформаційних ресурсів у міжнародне наукове інформаційне середовище.

Таким чином, комп'ютерні технології, інтегровані в електронну освіту, дозволяють створити єдиний робочий простір, доступний для всіх учасників освітнього процесу: науково-педагогічних працівників, студентів, адміністрації. Електронна освіта є ідеальною для організації дистанційного (заочного) навчання, а також для організації освітнього процесу в філіях вузу. Але практикою доведено, що найкращі результати вона забезпечує при так званому змішаному навчанні.

ЕЛЕМЕНТИ АНІМАЦІЇ В МЕДІЙНОМ СУПРОВОДЖЕННІ ЛЕКЦІЇ - МОТИВАЦІЯ ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ

Л.І. Морозюк, В.В. Соколовська-Єфименко

Лекції з технічних наук мають інформаційне супроводження у вигляді схем, циклів, діаграм, математичних виразів та інших статичних зображень. Яскравий зовнішній вигляд такого зображення на першому етапі лекції цілком достатньо, але через деякий час надходить стомлення зору, і студент втрачає інтерес до матеріалу, що викладається. Лектор повинен контролювати цей момент і вставити в блок слайдів відео. Матеріал анімації повинен містити тему, що розглядається та її зв'язок практикою. Кращим варіантом є використання рекламної продукції світових провідних фірм-виробників відповідного устаткування. Такий методичний прийом змінює хід викладання

Деякі особливості самоосвіти студентів в умовах активного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій	
Г.А. Черняк	305
Конспектування - необхідне вміння для студента	
М.В. Мордовець	308
Фізичні закони і явища в технологічних процесах харчової промисловості	
С.Н. Федосов	310
Сучасні вимоги та особливості організації ефективної самостійної роботи студентів	
М.Д. Потапов, Ж.Ф. Дорошенко	311
Професійна спрямованість фізичного виховання студентів технологічного ЗВО	
Д.В. Болтоматіс, Н.В. Павлова	312
Оптимізація самостійної фізкультурно-оздоровчої діяльності студентів	
О.В. Павлюк	314
Використання інтернет-ресурсів для проведення самостійних занять з фізичної культури	
С.В. Халайджі	316
Фізична підготовленість волейболістів та її взаємозв'язок з компонентами змагальної діяльності	
Т.В. Волкова, В.В. Гончарук	318
Електронна освіта як інструмент підвищення якості вищої освіти	
В.С. Артеменко, І.Г. Бубенець, В.В. Янчев	320
Елементи анімації в медійном супроводженні лекції - мотивація зворотного зв'язку	
Л.І. Морозюк, В.В. Соколовська-Єфименко	323